

2022 toimintasuunnitelma

RDA-työt:

- Kuvailutekijien rajat: 2023
 - Julkaisu RDA Toolkitissä odottaa Finto-palvelussa olevan Kanto-sanaston (Asterin-nimiauksioiteettien) kaksikielistämistä (jotta YSON kaksikieliset termit voidaan siirtää Kantoon)
 - Julkaistaan toolkitin osiossa Käyttäjyhteisöjen tarkennetut ohjeet
- Kansalliset erityisohjeet: 2022/**tammikuu** (DL helmikuun puoliväli)
 - muokataan linjauksiksi tai ohjeiksi nämä: https://access.rdatoolkit.org/Resource/Index?externalId=en-US_topic_k3j_prm_xpb
 - sekä nämä: https://access.rdatoolkit.org/Resource/Index?externalId=en-US_topic_ln5_vsm_xpb

Kuvailun ohjeistusten selkeyttäminen:

- Kommentoidaan **MARC 21 -pohjaisten RDA-ohjeistusten** integrointia: OK
- Tarpeen kartoitus uudistuneeseen RDA Toolkitiin sisällytettävistä ohjeistuksista: OK
 - USAn päästä suositellaan kaikille näkyvien ohjeiden tekemistä vain kansallisella tasolla RDA Toolkitiin. Yksittäisten organisaatioiden mahdolliset ohjeet voi tallentaa profiilikohtaisesti omina dokumentteina.

Kansainvälisten kuvailun periaatteiden (ICP) uudistaminen ja MulDiCat-sanaston päivittäminen:

- Kommentoidaan ICP:n uutta versiota: 2023
- Suomennetaan ICP-teksti: 2023
- Tarkastetaan **MulDiCat-sanaston** suomenkieliset termit ja lisätään suomennettuja termejä sanastoon: 2023
 - Odotetaan review-prosessia, hyväksyntää Advisory Committee of Standardsilta, julkaisua verkkosivulla ja käännösohjelmien sopimista
 - Nykyinen 40 termin sanasto korvataan uudella termistillä, jossa yli 200 termiä
 - huomioitava Informaatiopalvelualan sanastostandardiin (ISO 5127:2017) tehdyt suomennot
 - Kommentointipyyntö kuvailun kansallisilta asiantuntijaryhmiltä ja Sanastokeskus TSK:lta

IFLAN papereiden/teemojen kommentointi/käsittely 2022-2023:

- Competencies of metadata librarians: 2023
- Entity management and identification: 2023
- Wikidata/wikibase-yhteistyö: 2023

Kuvailevan metatietoon vaikuttavaan muuhun metatietoon ja muihin standardeihin perehtyminen

- Pyydetään esittely tai tilannekatsaus (Juha Hakala) kuvailuun vaikuttavista ISO tms. -standardeista: 2023
- Kommentoidaan Kirjastoalan semanttista standardisalkkua (tekeillä Kansalliskirjastossa): 2023

Kuvailun rakennemuutoksen ja tuotantorakenteiden kehittyminen: tilannekatsaukset

- Melindan alustan vaihtamisen (2022-2024) seuranta: 2023/tammikuu
 - Linkitetyn kirjastodatan projektin (2022-2024) seuranta: 2023
- Erilaisten kuvailun tuotantoympäristöjen ja kuvailutyökalujen seuranta (esim. wikibase): 2023
- Osallistuminen kuvailun asiantuntijaryhmien suunnitteluun funktionaalisen kuvailun (teosten ja ekspression luonnin) edistämiseksi jo MARC 21 -formaatin aikana: 2023
- KAVIn radio- ja tv-ohjelmien hallintajärjestelmän ja tietomallin uusiminen sekä tietomallin suhde RDA: 2023
- Yleisten kirjastojen neuvoston asettaman metatietoryhmän projektin tavoitteet ja tulokset: 2023/joulukuu
- Selvitys verkkokirjakauppojen valmiin metatiedon saamisesta 3AMK-kirjastojen (Laurea, Metropolia ja Haaga-Helia) kohajärjestelmiin (Aleph mukaan lukien): 2023
 - Yhteys Jyväskylän yliopiston kirjastoon / Avoimen tiedon keskukseseen

Eri tietomallien yhteentoimivuuden tukeminen:

- Uudistuneen RDA:n MARC 21 -formaatin aiheuttamien konvertointitarpeiden listauksen kommentointi: OK
 - Luotiin kuvailun asiantuntijaryhmien konvertointitarpeiden kokoamiseen **uusi sivu**
- BIBFRAME 2.0:aan tutustuminen: 2023
- Pyritään edistämään kaikenkattavien mappauksen muodostamista eri formaattien ja tietomallien välillä, esim. VMF-ontologian avulla: 2024
 - <https://vmt.ariadne.d4science.org/vmt/vmt-app.html>
 - <https://zenodo.org/record/4420116#.YgOe4d9yiMr>
- Tutkimusaineistopakettien kuvailu Kansalliskirjastossa ja muualla: 2023
 - alustus Kansalliskirjaston Tutkimuskirjaston asiantuntijalta
 - tarvitaanko kokoelmien kuvailuun oma RDA-kuvailutaso?

Automaattisesti tuotetun kuvailevan (bibliografisen) metatieto:

- Tutustutaan Siskun **raporttiin automaattisesta sisällönkuvailusta ja Finto AI:sta**: OK
- Muodostetaan käsitys ja laaditaan suositus automaattisen kuvailun laadusta (minimitaso): 2022/**tammikuu**
- Jyväskylän yliopiston kokeilut tutkimusdatan metatiedon automaattisesta täydentämisestä takautuvasti: 2023

Metatietosanaston kehittäminen:

- Pyydetään Matti Pitkälä vierailulle: 2023
 - Kansalliskirjaston sisällä muodostetaan keväällä 2022 ehdotus Metatietosanaston pidemmänajan kehittämissuunnitelmasta
 - Käsitellään asiaa kuvailun asiantuntijaryhmien kanssa
- Miten tukea uuden RDA:n suhdetermien ihmisystävällisyyttä: 2023/huhtikuu

Eri verkostoissa tehtävien yleisten kuvailulinjausten yhteentoimivuudesta huolehtiminen kuvailustandardinäkökulmasta

- Ongelmien esiinnosto ja syiden selvittäminen kuvailuryhmien yhteiskokouksissa
- Tuodaan Kustin kokoukseen konkreettisia esimerkkejä tarvittaessa
- Uudistuneen RDA-sääntötekstin mahdollisten epätarkkuuksien muokkaaminen kansallisiksi linjauksiksi: 2023